

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ

для підготовки до здачі заліку з навчальної дисципліни

«УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ»

для студентів спеціальності 081 «Право», освітнього ступеня «магістр»,
наукової спеціалізації 04 «Екологічне та природоресурсне право»

ТЕМА 1. Теоретико-правова характеристика управління в галузі охорони довкілля та природокористування

Поняття і зміст управління в галузі охорони довкілля та використання природних ресурсів. Принципи та основні завдання екологічного управління.

Види управління. Державне управління, його ознаки та види. Основні форми громадського управління. Самоврядне управління. Виробниче управління.

Поняття та зміст функцій управління природокористуванням та охороною довкілля. Класифікація функцій державного управління.

Правовий механізм екологічного управління та шляхи його вдосконалення.

ТЕМА 2. Державна система управління в галузі охорони довкілля та природокористування

Зміст та складові елементи системи державного управління.

Загальна характеристика суб'єктів державного екологічного управління. Органи загальної компетенції та їх повноваження. Система і повноваження органів спеціальної компетенції.

Сучасні особливості формування системи органів державного управління природокористуванням (позитивні й негативні сторони).

ТЕМА 3. Механізми участі громадськості у плануванні, реалізації та контролі за виконанням екологічної політики в Україні

Законодавчі засади громадського екологічного управління.

Форми участі громадськості у екологічному управлінні.

Функції громадського екологічного управління.

Основні напрями діяльності екологічних громадських організацій. Орхуська конвенція та інформування громадськості.

ТЕМА 4. Інформаційне забезпечення екологічного управління

Поняття, зміст та значення екологічної інформації. Екологічна інформація як вид публічної інформації.

Шляхи доступу до інформації про природні ресурси. Процедури інформаційного забезпечення.

Джерела інформації. Екологічний моніторинг та моніторинг окремих природних ресурсів. Державні кадастри природних ресурсів. Способи забезпечення кадастровою інформацією. Інші джерела інформації.

ТЕМА 5. Економічний механізм управління охороною довкілля та природокористуванням в Україні

Поняття та принципи економіко-правового механізму природокористування та охорони

довкілля. Основні напрями та складові економічного механізму природокористування та охорони навколишнього природного середовища.

Джерела фінансування екологічних заходів. Фонди охорони навколишнього природного середовища.

Платність використання природних ресурсів і забруднення навколишнього природного середовища: види та форми справляння.

Види економічного стимулювання природоохоронної діяльності. Екологічне страхування.

ТЕМА 6. Екологічний контроль та проблеми його реалізації в Україні

Функції та завдання екологічного контролю за законодавством України. Співвідношення екологічного контролю та нагляду. Співвідношення екологічного контролю з іншими функціями управління в галузі екології.

Суб'єкти та об'єкти екологічного контролю. Зміст екологічного контролю. Види та форми екологічного контролю. Способи (методи) здійснення екологічного контролю.

Державний загальний та спеціальний екологічний контроль. Громадський екологічний контроль. Виробничий екологічний контроль. Самоврядний екологічний контроль.

ТЕМА 7. Міжнародний досвід екологічного управління

Міжнародні принципи управління природоохоронною діяльністю.

Міжнародне співробітництво України. Адаптація українського природоохоронного законодавства до європейського.

Міжнародний досвід в галузі охорони навколишнього природного середовища.

ТЕМА 8. Управління в галузі охорони та використання земельних ресурсів

Органи управління в галузі охорони та використання земельних ресурсів загальної та спеціальної компетенції, їх повноваження.

Основні функції управління в галузі використання і охорони земель. Адміністративно-територіальна функція. Державний земельний кадастр. Державний облік і моніторинг земель (поняття, мета, види). Поняття про землеустрій, його основні положення, повноваження, компетенції, економічний розріз. Екологічна стандартизація та нормування.

Економічний механізм регулювання землекористування.

ТЕМА 9. Управління в галузі вивчення, охорони та використання надр

Особливості управління в галузі використання та охорони надр. Планування використання і охорони надр. Державна експертиза та оцінка запасів корисних копалин. Державний облік та кадастр родовищ, запасів і проявів корисних копалин та державний баланс запасів корисних копалин. Правове регулювання розподілу та перерозподілу надр і корисних копалин.

Правові форми контролю за додержанням законодавства в галузі з охорони і використання надр. Геологічний контроль та гірничий нагляд.

ТЕМА 10. Управління в галузі охорони та використання водних ресурсів

Природоохоронне управління водними ресурсами (поняття, мета, основні проблеми). Органи управління в галузі охорони та використання водних ресурсів відповідно до чинного законодавства України, їх компетенція.

Державне екологічне управління шляхом розробки і впровадження програм охорони навколишнього природного середовища. Міждержавні екологічні програми. Державні екологічні програми. Регіональні екологічні програми.

Екологічна стандартизація та нормування. Державний облік, кадастр і моніторинг вод. Контрольна функція у галузі використання, охорони та відтворення водних ресурсів.

Міжнародний досвід управління річковими басейнами.

ТЕМА 11. Управління в галузі охорони та використання лісів

Завдання державного регулювання та управління у сфері лісових відносин. Державне регулювання та управління у сфері лісових відносин.

Функції управління. Функціональний поділ лісів. Державний облік, кадастр і моніторинг лісів. Контроль за використанням та охороною лісів.

ТЕМА 12. Управління в галузі охорони та використання рослинного і тваринного світу

Державний контроль в галузі охорони рослинного світу. Державний облік і кадастр рослинного світу. Моніторинг рослинного світу. Державний і громадський контроль у галузі охорони, використання та відтворення рослинного світу.

Державне управління в галузі охорони тваринного світу. Державний облік в галузі використання об'єктів тваринного світу та державний кадастр тваринного світу. Моніторинг тваринного світу. Державний контроль у галузі охорони, використання і відтворення тваринного світу.